

Social konsekvensanalys med barnkonsekvensanalys

Detaljplan för Stocken 2:4
Varbergs kommun
2022-07-08

**VARBERGS
KOMMUN**

Bakgrund

Förutsättningar för social hållbarhet är bland annat social rättvisa, förtroende och deltagande. Den fysiska miljön ska fungera för alla människor som använder den och inte skapa barriärer eller exkludera. Att analysera konsekvenserna av ett planförslag i ett tidigt skede utifrån sociala aspekter syftar till att stärka arbetet med sociala aspekter i samhällsplaneringen.

Att även enskilt analysera och bedöma konsekvenserna av ett planförslag utifrån barn och ungas perspektiv syftar till att stärka barnperspektivet i den fysiska miljön. Sveriges riksdag fattade år 2018 beslut om att inkorporera FN:s konvention om barns rättigheter i svensk lagstiftning och den 1 januari 2020 trädde lagen i kraft. Genom att synliggöra barn och ungas perspektiv i planeringen belyses planeringens konsekvenser och bidrar till ett djupare kunskapsunderlag.

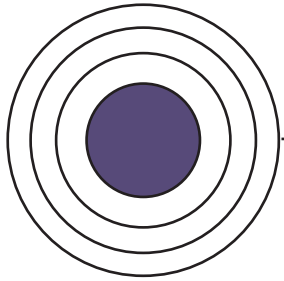
En barnkonsekvensanalys bör, för de planförslag där sociala aspekter och barnperspektiv förväntas påverkas, finnas med under hela planprocessen för att ge effekt genom hela processen. Analysen bidrar som handläggarens stöd och kan användas på olika sätt beroende på omständighet och planskede. Matrisen är ett stöd för att identifiera och ordna sociala aspekter för det aktuella planområdet och dess omgivning. Med matrisen medvetandegörs hur sociala aspekter och barnperspektiv kan bearbetas i planförslaget och tydliggör om planförslaget är i behov av justering för att ta hänsyn till dessa aspekter.

**VARBERGS
KOMMUN**

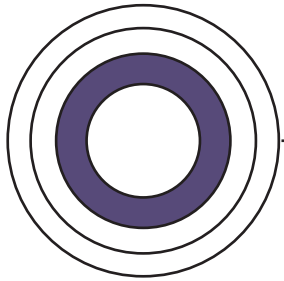
Detaljplan för Stocken 2:4

Framtagen av stadsbyggnadskontoret,
Varbergs kommun

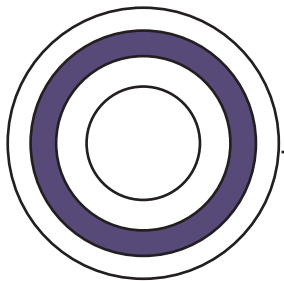
Planområde/Plats

Stocken 2:4/närliggande bebyggelse

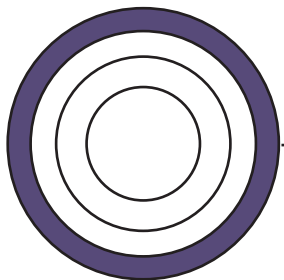
Närmiljö

Stråvalla/Löftaskog

Omkringliggande områden

Frillesås

Varbergs kommun

Hela kommunen

Nulägesbeskrivning

Planområdet är ca 12 ha stort och består i dagsläget av skogsmark i väst och jordbruksmark i öst. Runt om detaljplaneområdet finns ett 50-tal befintliga bostäder.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra utbyggnad av bostäder i form av villabebyggelse på Stocken 2:4 i enlighet med tidigare framtaget planprogram. Att möjliggöra trafiksäkra åtgärder, rekreativa stråk och lekmiljöer. Planen syftar även till att fastställa huvudmannaskap för allmänplats och möjliggöra för kommunalt vatten- och spillvatten samt gemensamt omhändertagande av dagvatten för planområdet och den befintlig bebyggelsen.

Området används idag som rekreationsområde då det finns fina promenadstråk, vissa vägar används även för ridning. Närmsta lekplats finns vid Stråvalla strand. Kattegattleden går längs med kusten och binder samman planområdet med havet och badplatser. Det är även nära till bad och lek i Frillesås.

Barnkonsekvenser av planförslaget

Begrepp/skala 	Planområde/Plats 	Närmiljö 	Omkringliggande områden 	Varberg/Kungsbacka
<p>Sammanhållen stad <i>I en sammanhållen stad kan även de yngre invånarna röra sig tryggt och säkert. Yngre barn behöver bilfria eller bilsäkra stråk för att kunna vidga sina cirklar. Trygga stråk och en väl fungerande kollektivtrafik hela dygnet behövs för att unga ska våga och kunna ta sig till stadens olika delar.</i></p>	<p>Jungfrulig jordbruksmark. Nya tomter ger platsen ett nytt socialt värde. För barn behövs trygga gator att förflytta sig på inom planområdet med separerad GC. Inom planområdet finns busshållplats för skolbuss.</p>	<p>För att nå målpunkter i Stråvalla behöver väg 845 passeras. För barn och unga är detta en barriär som behöver trafiksäkerhetshöjandeåtgärder för att göra målpunkterna tillgängliga.</p>	<p>Frillesås är tillgängligt för ungdomar med cykel, sträckan från planområdet till centrum är planerad att byggas ut. Målpunkter i Väröbacka kan nås med buss från busshållplats vid väg 845. För att nå både cykelbana och busshållplats behöver man korsa väg 845, vilken behöver en trafiksäkerpassage.</p>	<p>Med buss tar man sig till Varberg eller Kungsbacka med avgångar varje timme. Även tåg till Göteborg är idag tillgängligt från Åsa. För att ta sig till bussen behöver väg 845 korsas och särskilt de äldre barnen behöver känna trygghet i att gå och cykla till busshållplatser och andra målpunkter.</p>
<p>Samspel <i>Människan behöver samspela för att överleva. Barn lär sig samspel i leken. Barn och unga behöver platser för möten och samspel där det inte förutsätts att de kan betala eller att de är i en vuxens sällskap.</i></p>	<p>Då detaljplanen möjliggör för lekplats och rekreationsstråk skapas platser för möten som inkluderar både barn på platsen och andra som passerar eller reser dit.</p>	<p>I Stråvalla finns stranden, större lekplats och förskola och busshållplats. Plaområdet nyttjas till rekreation idag och det är bra om dessa stråk kan bevaras för att inte skapa bariärer i landskapet.</p>	<p>I Frillesås finns livsmedelsbutik och service och flerbadsstränder. I Väröbacka finns grundskola, livsmedelsbutik, service mm. Områdets placering bredvid kommungränsen ger ökad ressträcka för kommunal service inom sin egen kommun. Man kan ansöka om plats på Frillesås skola 2 km bort men det finns inga garantier om plats.</p>	<p>I Varberg, Kungsbacka och Göteborg finns gynasieskolor, stadsbibliotek, sim- och idrottsanläggningar och ett stort utbud av aktiviteter för barn och unga. I förhållande till staden som helhet ligger området i mitten av det attraktiva kuststråket mellan Varberg och Kungsbacka. I verkligheten upplevs inte kommungränsen som en barriär, platsen upplevs nära till idrottsanläggningar, grillplatser, bibliotek och centrum.</p>
<p>Vardagsliv <i>Barn tar staden i anspråk steg för steg. Fordonstrafiken utgör ett stort hinder för barns rörelsefrihet. Barn och unga behöver ha närhet och tillgång till service och platser för lek och rekreation. Möjlighet att gå, cykla och åka kollektivt till de funktioner som behövs i vardagen är viktigt. Barn lever stora delar av sina vardagsliv i förskole- och skolmiljöer.</i></p>	<p>Eftersom plaområdet främst byggs ut med villor har barn en egen tomt att leka fritt på. Vid de mindre tomterna skapas en samfällighet för gemensamma aktiviteter och lek-möjligheter för de som har mindre tomter. Inom planområdet byggs GC-väg på alla tillfartsgator och inom det tätare området bevaras och byggs nya gångvägar ut som rekreationsstråk och tillgängliga lekytan.</p>	<p>Tillgång till förskola finns inom närområdet när den har byggts ut till Hur är tillgången och närhet till olika funktioner som attraherar barn 2026. Barn i skolåldern kan cykla själv atill skolbussen. Föräldrar kan cykla med sina bar till förskolan. En trygg passage över väg 845 möjliggör säkrare väg för ungdomar till Frillesås och till kollektivtrafik-hållplatsen.</p>	<p>För ungdomar finns det kollektivtrafik norr- och söderut inom gång- och cykelavstånd. Inom cykelavstånd finns även aktiviteter och badplatser vid havet.</p>	<p>Områdets placering kan bidra till längre resor med ökad bilanvändning. Ett kommunöverskridande samarbete för kommunalservice som skola och vårdcentral skulle gynna den sociala hållbarheten vid kommunens ytterkanter. bra exempel är att återvinningskortet i Varbergs kommun fungerar på återvinningscentralen i Frillesås.</p>

Begrepp/skala 	Planområde/Plats 	Närmiljö 	Omkringliggande områden 	Varberg/Kungsbacka
<p>Platskänsla Platsens karaktär, människans identitet kopplad till platsen och om samspelet där emellan. Den tillhörighet man känner till en plats hänger samman med att miljön är väl omhändertagen och med möjlighet att få vara medskapande. Det hänger också samman med trygghet, förankring och att det går att läsa platsens historia och förstå dess sammanhang.</p>	<p>Vid ett fullt utbyggt förslag av Stocken blir området en del i ett större sammanhang. Ett område med villabebyggelse har goda möjligheter att skapa boenden med hemkänsla, trygghet och tillit då det medför stort egenvärdre.</p>	<p>Närområdet kan stärkas med tryggare kopplingar över dagens trafikerade barriärer.</p>	<p>Området kommer tillsammans med övrig bebyggelse skapa attraktiva boendemiljöer som passar barn och deras familjer.</p>	<p>Väg 845 är prioriterad vägsträcka för trafikverket och behöver uppfylla en viss kapacitet i trafikmängd vid omledning av motorväg. Detta bidrar till en barriär mellan bebyggelsen på östra sidan och havet, GC-stråk och hållplats till bussen. Viktigt att passagen inte byggs ut så det skapas en falsk trygghet.</p>
<p>Hälsa och säkerhet Barn är mer känsliga för buller och luftföroreningar. För att barns närmiljö ska vara säker har separering från biltrafik och hastighetssäkring av korsningspunkter med bilnätet stor betydelse. Barn som har tillgång till varierade och stimulerande utemiljöer har bättre förutsättningar att utvecklas psykiskt, fysiskt och socialt.</p>	<p>Området behöver GCväg, skolbushållplats och lek för barn. Hastigheter för lokalgator behöver regleras. Dagvattendammar behöver långa slänter med tät vegetation som bidrar till ökad säkerhet för barn, då det begränsar tillgängligheten till vattnet.</p>	<p>En upphöjd passage över väg 845 med sänkt hastighet ger en trafiksäkrare överfart och ökar självständigheten för äldre barn att förflytta sig.</p>	<p>Kommande utbyggnad av GC-väg längs båda rikningarna på väg 845 ökar möjligheten till delaktighet och bättre tillgång till busshållplatser.</p>	<p>Det finns risk för ökat bilberonde om inte trygghet och säkerhetsaspekter uppfylls ur ett barnperspektiv. Vilket leder till större inaktivitet och minskad tillit hos barn.</p>

Slutsats

Utifrån ett barnperspektiv är det viktigt att trafiksäkerhetshöjande åtgärder som GC-väg och passage över väg 845 byggs ut innan området exploateras. För att kunna erbjuda förskola inom cykelavstånd behöver exploateringen invänta utbyggnad av Stråvalla förskola som är planerad till 2026. Planområdet efter fullt utbyggt förslag kan bidra till nya mötesplatser och rekreativa miljöer och stråk som kan bli målpunkter för både boende inom området och närliggande områden kan nyttja. Ett kommunöverskridande samarbete för kommunalservice som skola och vårdcentral skulle gynna den sociala hållbarheten vid kommunens ytterkanter.

**VARBERGS
KOMMUN**